

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Pause

Vi starter igen kl. 12.30

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Velkommen tilbage

BLOK 2: Tilskud til udtagning af landbrugsarealer og
sammenhæng til kvælstofreguleringen

30. januar 2026

Grøn arealomlægning i den grønne trepart

Lavbundsindsats: Udtagning af 140.000 ha kulstofrige landbrugsarealer inkl. randarealer frem mod 2030.

Kvælstofindsats: Reduktion af ca. 13.800 ton kvælstof årligt fra 2027 (arealomlægning og ny reguleringsmodel).

250.000 ha ny skov, heraf 100.000 ha urørt skov.

Sammenhængende natur og 20 pct. beskyttet natur og strengt beskyttet natur.

Oversigt over udtagningsprojekter

- Midlertidig ekstensivering
- Permanent ekstensivering
- Skovrejsning
- Vådområder og lavbundsprojekter
- Minivådområder

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Midlertidig ekstensivering

En justering af bio-ordningen biodiversitet &
bæredygtighed

Kort om midlertidig ekstensivering

Videreførelse af bio-ordningen biodiversitet & bæredygtighed

Bestøverbraktillægget er bortfaldet

Men du kan stadigvæk få tilskud til bestøverbrak

Nyt tillæg (lavbundstillæg)

Du kan søge på kulstofrig lavbundsjord og i arealer med vådområdepotentiale

Ordningen er et led i udtagningsindsatsen

Arealer kan indgå med vådlægningseffekt i visse områder, hvis du laver en hensigtserklæring

Arealer skal fastholdes på samme beliggenhed

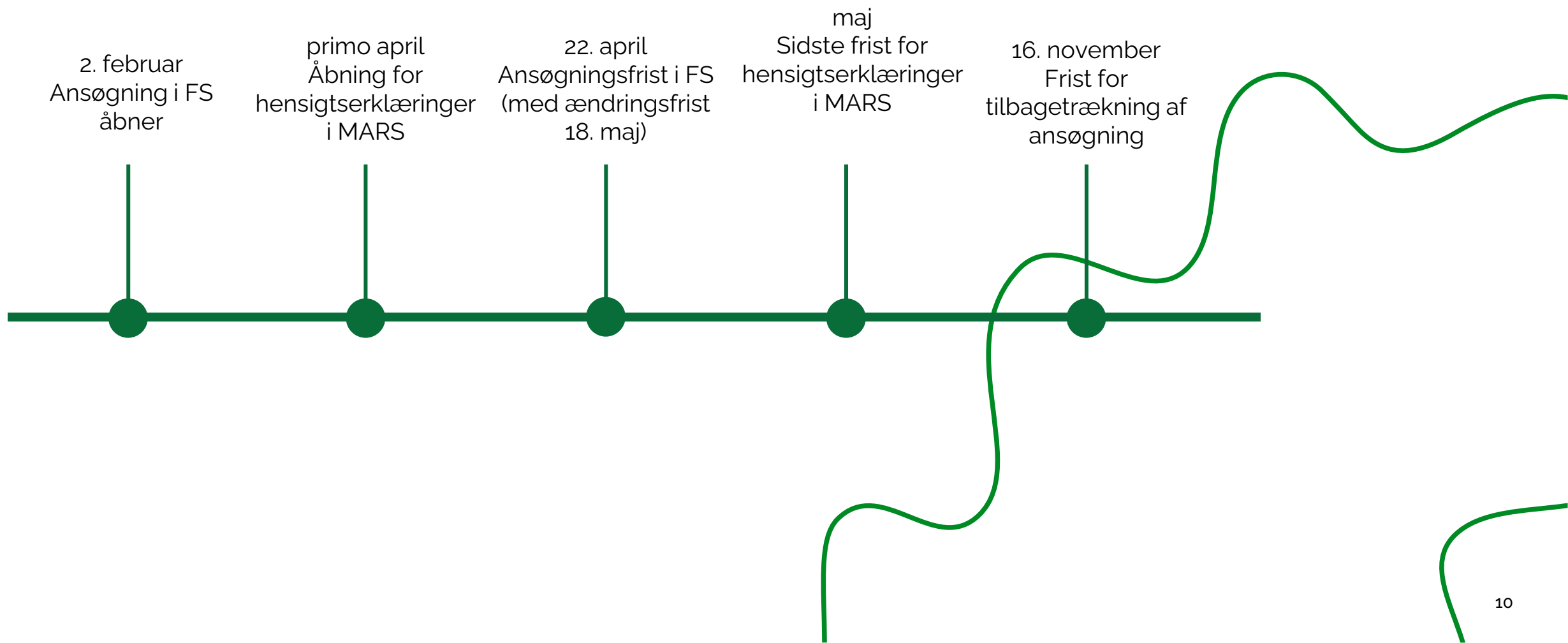
Tilskudssatser i midlertidig ekstensivering

- Basistilskud
 - 1.350 kr./ha
- Lavbundstillæg
 - 1.950 kr./ha
- Samlet tilskud, der kan opnås på kulstofrig lavbund og vådområdepotentiale områder
 - 3.300 kr./ha

Forudsætninger for at søge om tilskud til midlertidig ekstensivering

- Du skal overholde GLM 10-kravet om 4 pct. ikke-produktive elementer og arealer for at kunne søge ordningen
 - Erstatningsarealer fra denne ordning kan anvendes til at opfylde GLM 10
- Du kan få tilskud til højst 50 pct. af dit areal, der er berettiget til grundbetaling
- De samme fradragsarealer som i 2025 er gældende. Dvs. du kan ikke få tilskud til bl.a. § 3-arealer og særlig Natura 2000
 - Småbiotoper kan ikke placeres inden for områder med HNV på 5 eller derover eller i skovnegativ områder

Vigtige datoer

Krav til arealer i ordningen

Krav om ingen produktion

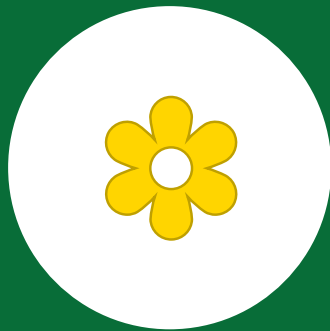
Herunder forbud mod gødskning, sprøjtning, dyrkning, jordbearbejdning, afgræsning

Slåningsbrak

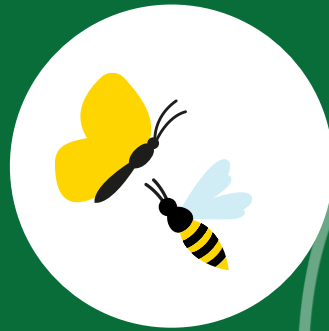
Skal slås mindst én gang årligt inden 25. oktober

Dog ikke i forbudsperioden 1. maj til 31. juli

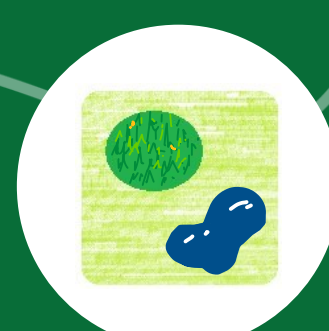
Blomsterbrak

Mindst **to** frø- og nektarproducerende plantearter pr. m².

Bestøverbrak

Mindst **tre** pollen- og nektarrige plantearter pr m².
Skaber bedre fødekilder for bestøvende insekter.

Småbiotoper

Mellem 100 m² og 1 ha i størrelse.

Forbud mod slåning.
Tilladt at foretage aktiv tilplantning af træer og buske, grave vandhul eller at i så blomsterblandinger for at forbedre biodiversiteten.

Senest 30. april: Jordbehandle og iså blomsterblanding.

Blandingen skal udgøre mindst 50 pct. af plantedækket
Undgå renbestand af korn, raps, majs, kløver eller græs

Mere om småbiotoper

- Skal registreres i kortlag over småbiotoper, når der søges om tilskud i fællesskemaet – vælg 'midlertidig ekstensivering'
- Hvis der er flere småbiotoper på samme mark, skal der være mindst 5 meters afstand, der anvendes landbrugsmæssigt.
- Kan placeres på omdrift, permanent græs og permanente afgrødearealer og må godt udgøre en hel mark.

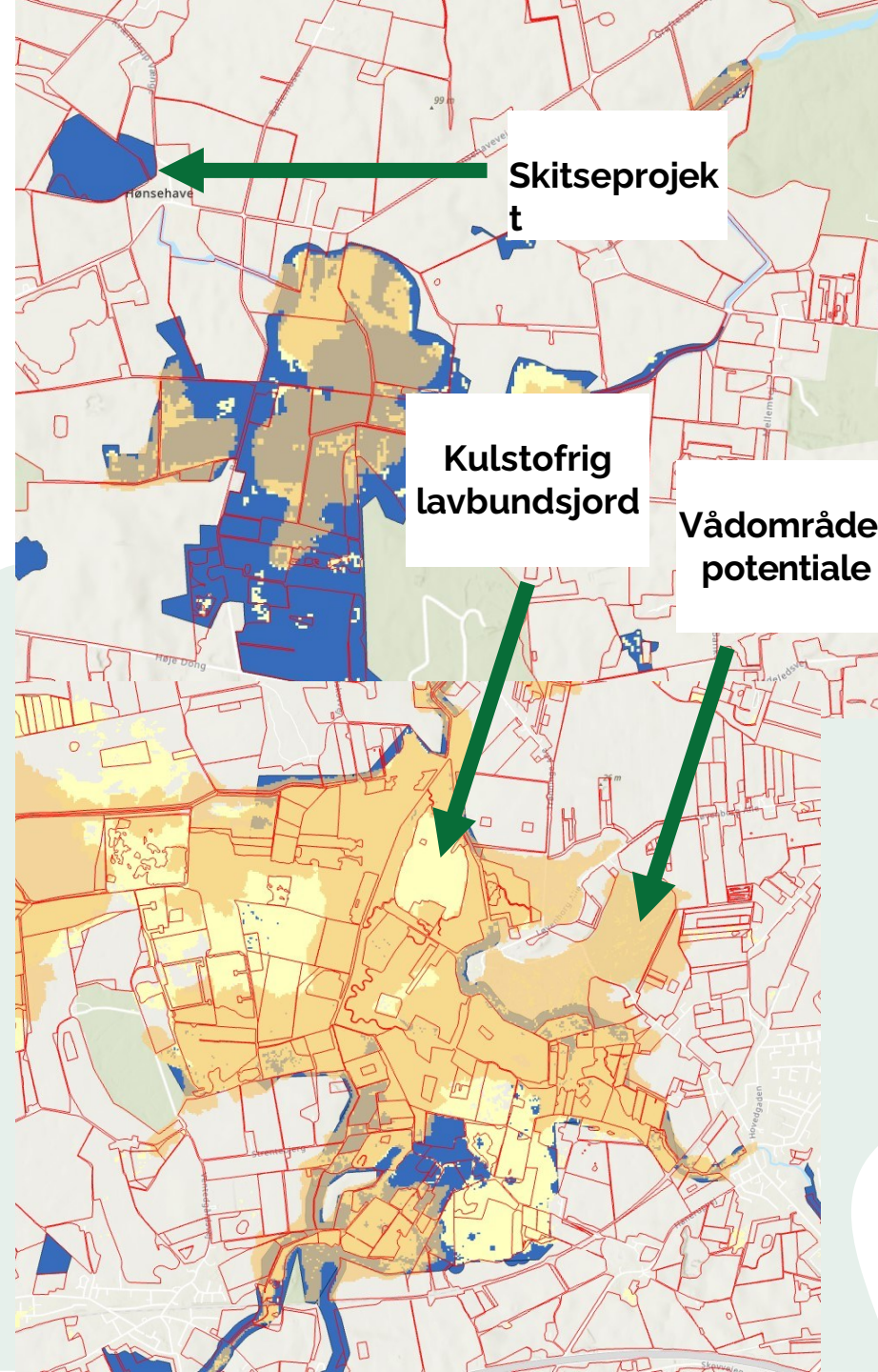

Lavbundstillæg og kort, der anvendes til tillægget

Ansøgning til lavbundstillægget

- Du kan søge til lavbundstillægget på følgende arealer
 - Kulstofrig lavbundsjord
 - Arealer med vådområdepotentiale
- Sådan søger du tillægget
 - Søg om basistilskud i ordningen til brak eller småbiotoper
 - Der, hvor der er overlap til et eller begge kortlag, er du berettiget til at søge til tillægget
 - Det kræver ikke en ekstra indtegning af arealer for at kunne søge tillægget
 - Du skal aktivt søge lavbundstillægget
- Der er samme krav om ingen produktion som under basistilskuddet i ordningen

Kulstofrig lavbundsjord

- Korttema "Tørv2022" lavet af Aarhus Universitet. Rapport om kortlaget findes [her](#).
- Du kan finde kortet under kategorien "Jordbunds- og terrænforhold"
 - Kortet hedder "Tørverig lavbund 2024 (kulstof 2022)"

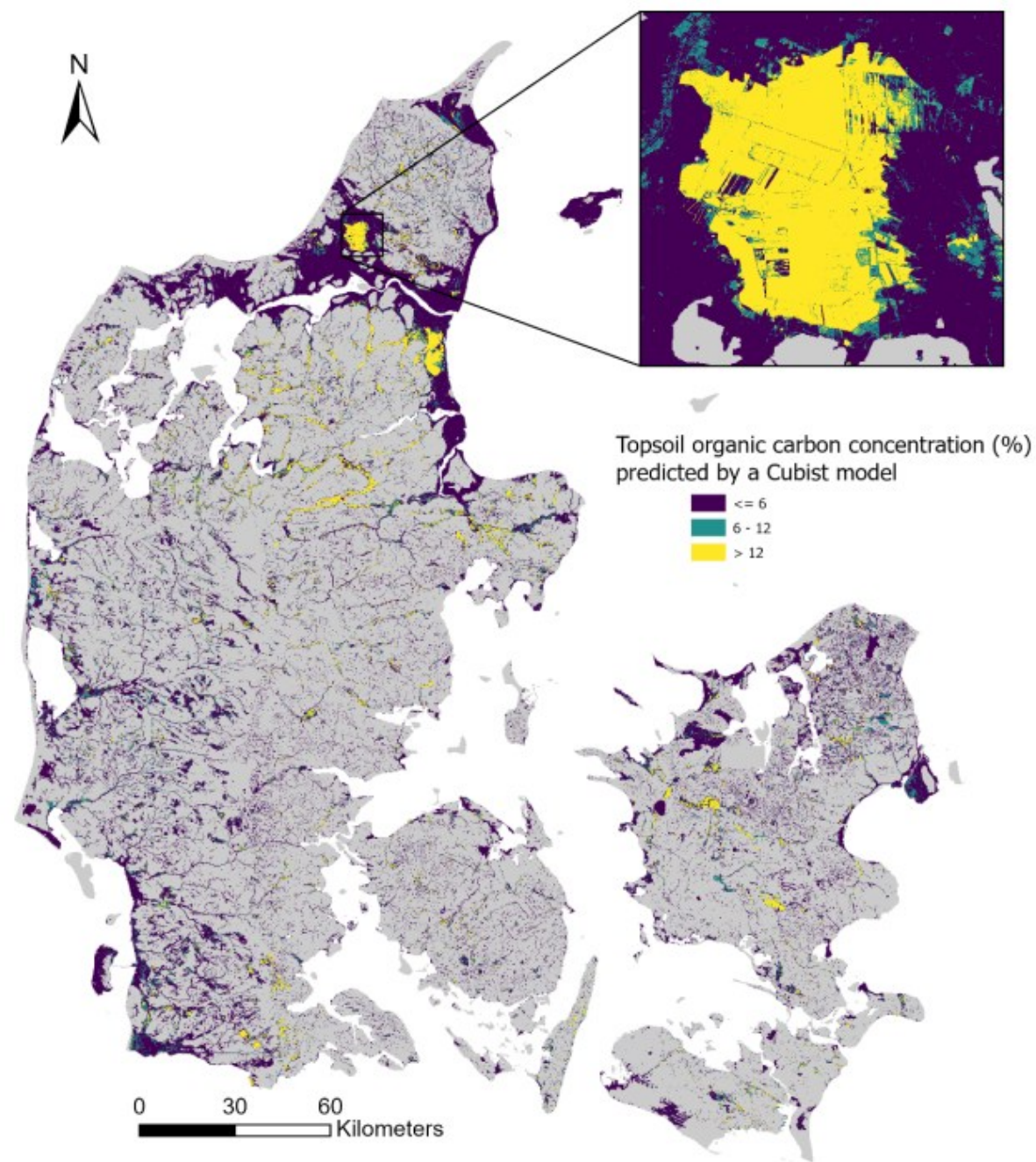
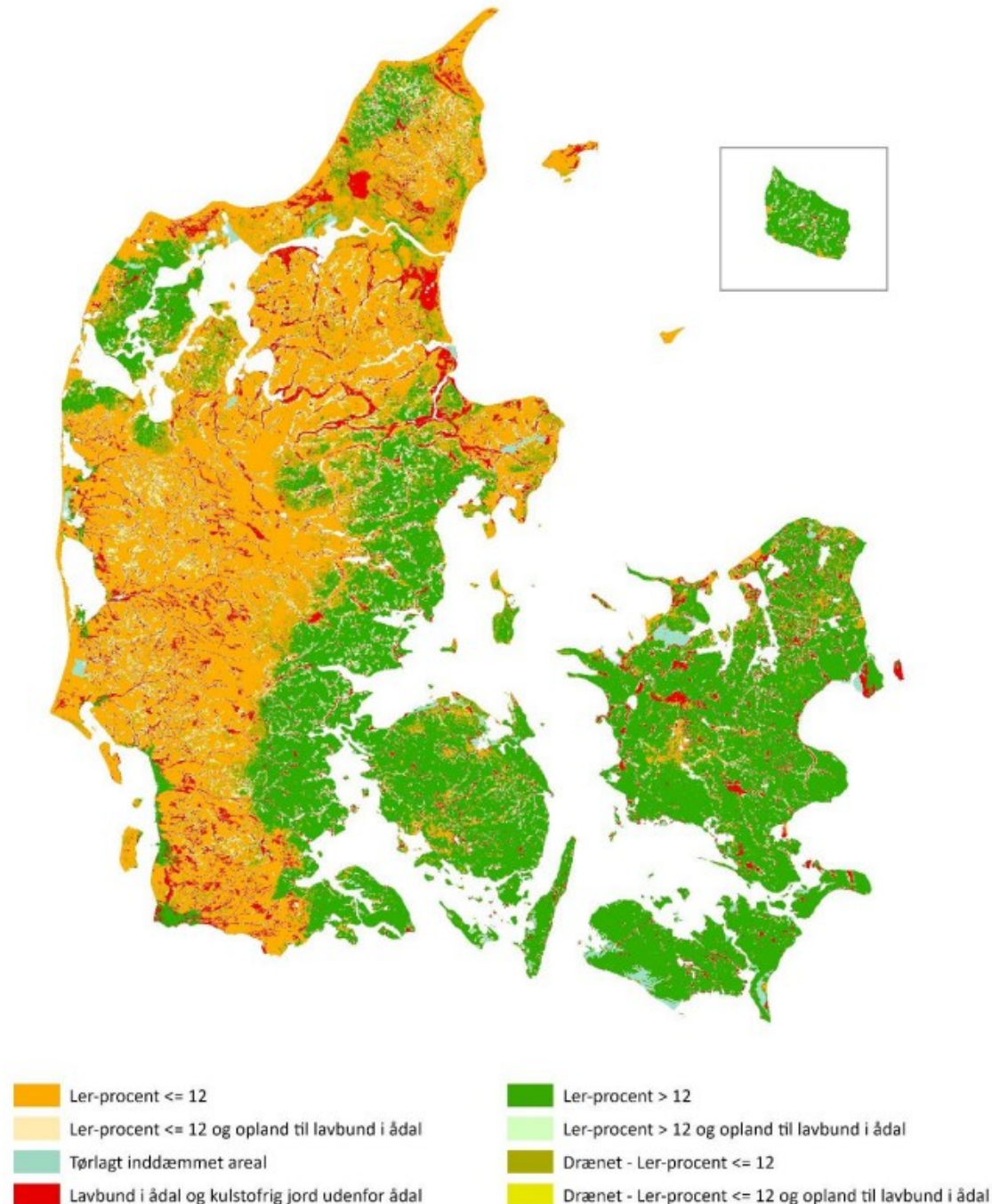

Figure 10: Mean prediction of the topsoil organic carbon concentration (%) represented as classes (Peat2022), with a close-up on the Store Vildmose raised bog area.

Arealer med vådområdepotentiale

- Kort lavet af Aarhus Universitet i 2024. Rapport om kortet kan findes [her](#)
 - Kategori "Lavbund i ådal"
- Du kan finde kortet under kategorien "Jordbunds- og terrænforhold"
 - Kortet hedder "Vådområdepotentiale"

Figur 4, Potentialekortet for minivådområder, version 2024

Læs mere om midlertidig ekstensivering på vores hjemmeside

- Find mere information om midlertidig ekstensivering i Tilskudsguiden på hjemmesiden her
 - [Midlertidig ekstensivering – Landbrugsstyrelsen](#)
 - Her kan du også finde fakta ark og vejledningen
 - Vi opdaterer tilskudsguiden med information om hensigtserklæringer

Du er her: [Forside](#) | [Tilskud](#) | [Tilskudsguide](#) | [2023 og senere](#) | Midlertidig ekstensivering

Tilskud	Midlertidig ekstensivering
Tast selv	Find vejledning, ansøgningsskema m.m. til tilskuddet Midlertidig ekstensivering
Driftsstatus	Midlertidig ekstensivering er en etårig bio-ordning, der giver tilskud til ikke-produktive arealer og elementer. Ordningen er en delvis videreførelse af bio-ordningen biodiversitet & bæredygtighed fra 2025.
Tilskudsguide	Ordningen er for dig, der ønsker at gøre en ekstra indsats på dine landbrugsarealer til gavn for biodiversiteten, og som ønsker at være en aktiv del af den grønne trepart ved at ekstensivere dine landbrugsarealer.
Før, under og efter ansøgning	Du kan få tilskud til ikke-produktive arealer og elementer i form af slåningsbrak blomsterbrak, bestøverbrak og småbiotoper.
Oversigt over tilskudsmodtagere	Ordningen bygger oven på GLM 10. Du kan kun søge tilskud, hvis du opfylder GLM 10-kravet, hvor du er forpligtet til at sikre, at mindst 4 pct. af din bedrifts omdriftsarealer udgøres af ikke-produktive arealer og elementer. Du kan modtage tilskud under denne ordning til ikke-produktive arealer og elementer, som går udover de påkrævede 4 pct. Du kan ikke modtage tilskud under denne ordning til de samme arealer og elementer, du bruger til at opfylde GLM 10-kravet med.
EU-programmer og planer	Satserne i ordningen er ca. 1.350 kr./ha, som kan opnås til brak og småbiotoper i hele landet. Du kan opnå yderligere tilskud i form af et tillæg til brak og småbiotoper, der er placeret på kulstofrige lavbundsjord og/eller inden for

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Spørgsmål?

3. februar 2026

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

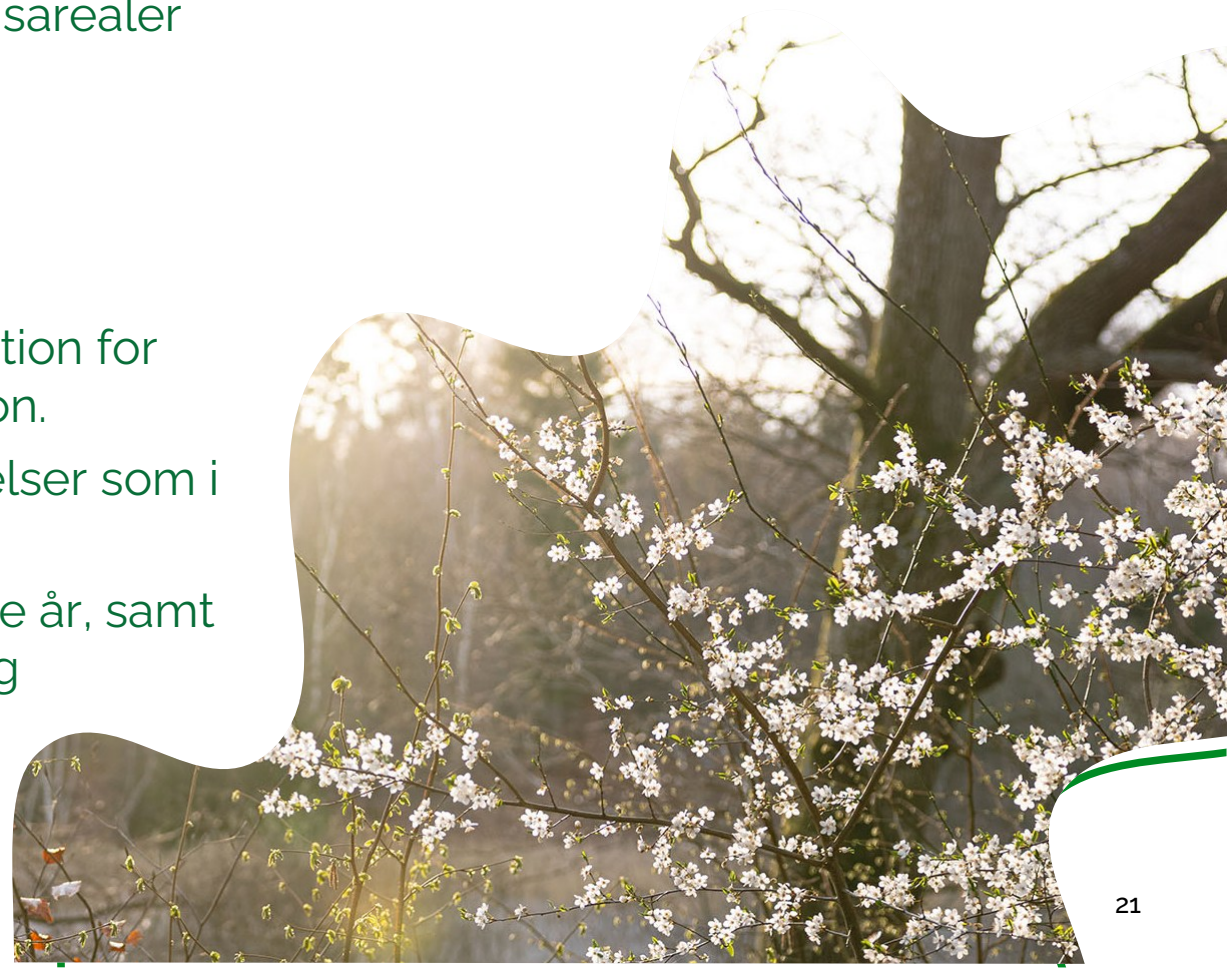
Permanent ekstensivering 2026

Rasmus Ørnberg Eriksen
Bæredygtig Landbrugsproduktion

3. februar 2026

Hvad er Permanent ekstensivering?

- Arealtilskudsordning under den grønne trepart 2026-2027.
- Formålet er at yde tilskud til varig udtagning landbrugsarealer mhp. at;
 - **reducere udledning af drivhusgasser,**
 - **begrænse kvælstofudvaskningen og**
 - **forbedre biodiversiteten.**
- Udbetaling som engangsbeløb til ejer som compensation for varig ekstensivering – herunder forbud mod produktion.
- Tinglysning af servitut på arealet med samme betingelser som i tilsagnsordningen.
- Fysisk og administrativ kontrol i tilsagnsperioden på tre år, samt efterfølgende monitorering af bl.a. afgrødekategori og jordbehandling.

Overordnede rammer

- Må ikke sprøjtes, gødskes eller omlægges (jordbehandles, graves op eller tilsås)
 - dog undtagelse ift. naturtiltag, f.eks. såning med hjemmehørende arter.
- Holdes som ekstensivt græs- eller naturareal, afgræsning og slæt tilladt.
- Der må ikke tilskudsfodres på arealet (dog undtagelse for kalve under 6 måneder).
- Skal indgå i udtagningsprojekter, når/hvis de kommer.
- Kan indgå til opfyldelse af krav om 4 % ikke-produktive arealer under FS (GLM10), hvis areal er "omdrift".

Mulighed for naturtiltag

- I nogle tilfælde kan også søges støtte til pleje af græs- og naturarealer.
- I tilsagnsperioden kan der jordbehandles og udsås hjemmehørende arter, hvis HNV er under 5 på arealet.
- I tilsagnsperioden kan der etableres småbiotoper på max 1,0 ha, hvis HNV er under 5 på arealet. (OBS: nyt i 2026).
- Etablering af vandhuller og paddeskrab (uden dispensation) hvis ikke anden beskyttelse hindrer dette (eks. §3).
- Tilgroning (obs på anmeldelse hos kommunen).
- Yderligere mulighed for dispensation, f.eks. ved naturgenopretningsprojekter eller skov (over 1 ha).

Satser for Permanent ekstensivering

- Målretning med satser baseret på arealets placering og anmeldt anvendelse i referenceperioden 2022-24:

	Areal i omdrift i referenceperiode (kr./ha)	Permanent græsareal i referenceperiode (kr./ha)
Kulstofrige arealer jf. tørvekort	82.500	35.500
Arealer med stort kvælstofindsatsbehov med vådområdepotentiale	82.500	35.500
Øvrige arealer med stort kvælstofindsatsbehov	59.500	27.000

Udpegningskort permanent ekstensivering 2026

Her er et eksempel :

- Brun/orange = kulstofrigt og/eller med stort N-indsatsbehov og vådområdepotentiale
- Blå = Stort N-indsatsbehov uden vådområdepotentiale og ikke kulstofrigt
- OBS. referencekort 2022-2024 indgår ikke. Er et separat kort som viser, om arealet er berettiget til tilskud som permanent græs eller omdrift.

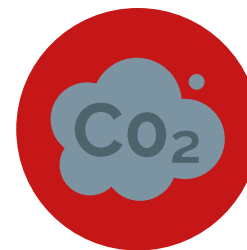
Hvor kan du søge?

- Kulstofrige landbrugsarealer og arealer med stort kvælstofindsatsbehov
- Landbrugsarealer, hvor der søges direkte støtte (f.eks. ikke til 3-meters bræmmer, naturarealer og §3).
- OK hvis forbud mod gødskning eller sprøjtning men ikke ved begge forbud.
- Ikke til arealer, hvor der er indgået aftale om værditab eller salg.
- Kan ikke søges, hvis arealet allerede er udtaget/ekstensiveret varigt, eks ved medvirken i et vådgøringsprojekt.
- Kan erstatte Engangskompensation uanset indgået projektaftale, så længe der ikke er søgt udbetaling.

Hvordan søger du Permanent ekstensivering?

- Tilsagn og udbetaling søges i særligt skema kaldet "Ekstensiveringsskema" i Tast selv.
- Søg først PE og derefter direkte støtte i Fællesskema (FS) af hensyn til korrekte afgrødekoder mm.
- Ansøgningsperiode 2. februar–22. april 2026 (som FS).
- Tilsagnsgivning og tinglysning i løbet af sommer 2026.
- Udbetaling tidligst fra december 2026.
- Husk indberetning i år to og tre, 2027 og 2028.
- Ansøgningsrunde til nye tilsagn igen i 2027, formentlig mulighed for at søge til flere arealer.

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Spørgsmål?

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Udtagning af landbrugsarealer - tilskudsordninger

v/ Asger Petersen, Teamleder, EU & Projekt
& Bettina Helle Jensen, Kontorchef, Tilskud – Vand & Natur

30. januar 2026

Udtagning af landbrugsarealer - tilskudsordninger

- National tilskudsordning til skovrejsning
- Klima-lavbund og kvælstofvådområdeprojekter
- Vådområder og lavbundsprojekter
- Minivådområder

Skovrejsning i Aftale om et Grønt Danmark

- 250.000 ha ny skov frem mod 2045
- 230.000 ha privat skovrejsning under den nye tilskudsordning, heraf 80.000 ha urørt skov
- 20.000 ha statslig urørt skov (NST)
- 20 mia. kr. frem mod 2045

Den nationale tilskudsordning til skovrejsning

- Fast sats på 75.500 kr./ha til etablering, drift, vedligeholdelse og tabt landbrugsmæssig indkomst.
- Tillæg på 15.000 kr./ha for urørt skov.
- Alle private og offentlige lodsejere kan søge ordningen, med undtagelse af NST.
- Målrettes områder med et særligt højt kvælstofindsatsbehov, hvor ansøgninger sagsbehandles løbende.
- De resterende ansøgninger samles op i to årlige opsamlingsrunder i marts og september.

Krav til skovrejsning under den nye ordning

Arealet:

- Udtagningsordning – krav om landbrugsmæssig drift.
- Minimum 1,00 ha sammenhængende areal.
- Arealet må ikke ligge på kulstofrige lavbundsjorder eller arealer med potentiale for N-vådområder.

Skovrejsning:

- Der pålægges fredsskovspligt på arealerne og skoven etableres uden brug af gødning og pesticider.
- Skovloven sætter rammen for plantetal, skovbryn, arter, lysåbne arealer mv.

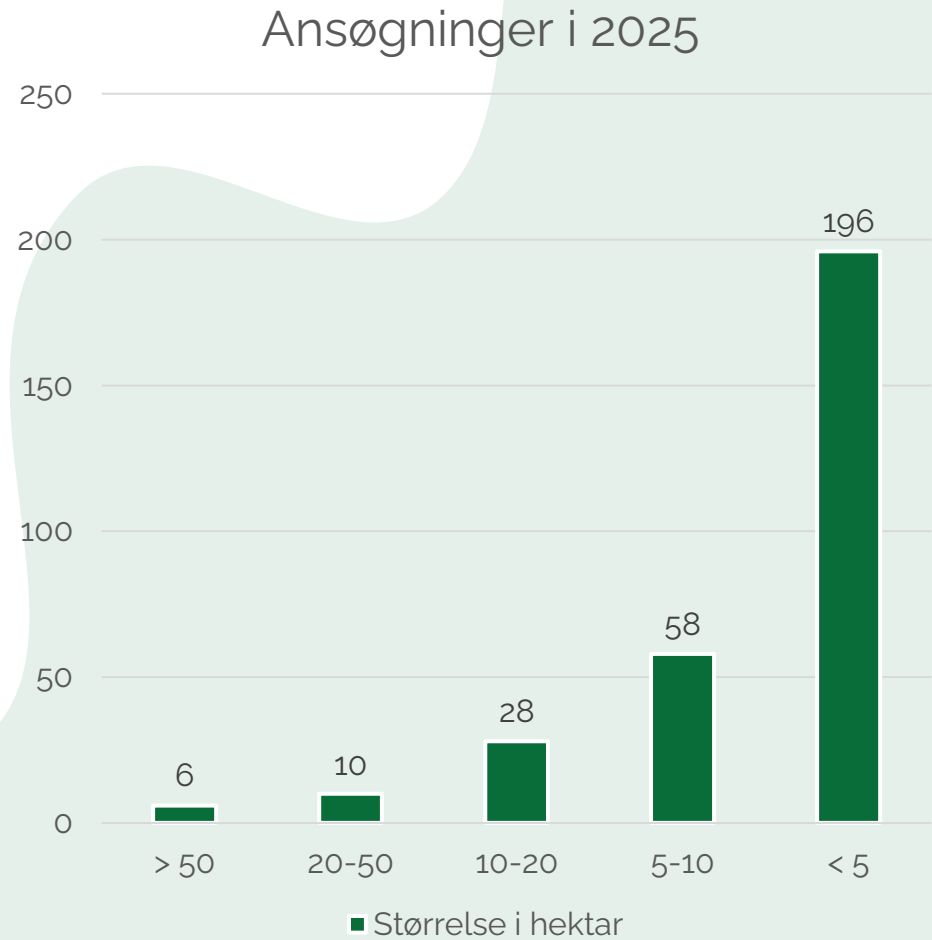
Fastsat i [bekendtgørelse om tilskud til skovrejsning](#)

Status på den nye skovrejsningsordning

Åbnede den 8. september 2025
Opsamlingsrunde 31. december 2025

298 ansøgninger for ca. 141,3 mio. kr.
Heraf 149 i områder med et særlig højt kvælstofindsatsbehov

Skovrejsningsprojekter på ca. 2100 ha
Heraf udgør urørt skov ca. 20 ha

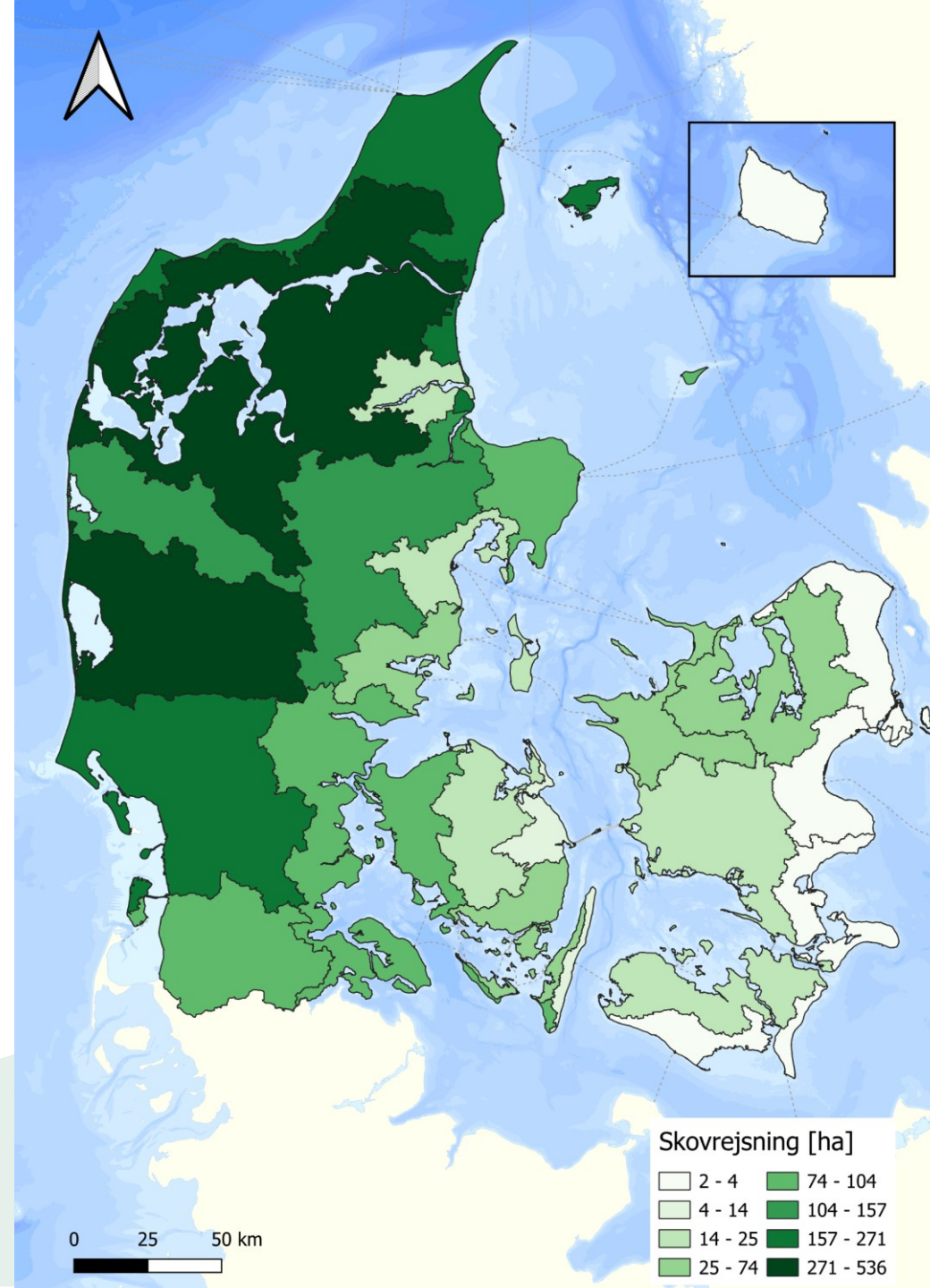

Status på den nye skovrejsningsordning

Skovrejsningsprojekter i de lokal treparter
Projekterne fordeler sig over hele landet

Hvornår kan der søges i 2026?
Ordningen er åben hele året

Opsamlingsrunder fremadrettet
Ligger fast hhv. 1. marts og 1. september

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Klima-lavbund- og kvælstofvådområdeprojekter

30. januar 2026

- ❖ Klima-lavbundsordningen er reguleret i en ny bekendtgørelse for 2025 og gælder nu også kvælstofvådområder
- ❖ Hvem kan ansøge: private lodsejere, kommuner, nationalparker og fonde
- ❖ Puljen er på 679 mio. kr.
- ❖ Runden er åben for ansøgning fra den 8/12-2026 til den 27/2-2026
- ❖ Ordningen dækker ikke udgifter til jordfordeling
- ❖ Fristen for projektgennemførsel (etablering) er ændret fra 4 til 2 år

- ❖ Nyt arealkrav på mindst en hektar
- ❖ Løbende tilsagn (først-til-mølle) hvis:
 - Kvælstofvådområder skal være beliggende i områder med særligt højt kvælstofindsatsbehov (jf. bekendtgørelsens bilag 1)
 - Klima-lavbundsprojekter skal have min. 50 % overlap med tørveholdige jorde med et kulstofindhold på over 6% (jf. Kulstof2022-kortet)
 - Resterende bevillingsmidler vil blive prioriteret efter § 7 i bekendtgørelsen, når ansøgningsrunden er lukket
- ❖ Projekter ansøges i MARS og selvbetjening

Læs mere på ordningens hjemmeside

<https://sgavmst.dk/tilskud/tilskud-til-vand-og-klimaprojekter/klima-lavbund>

Ministeriet for Grøn Trepert
Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

NYHEDER ANNONCERINGER PUBLIKATIONER

Vandmiljø ▾ Arter ▾ Skovbrug & landbrug ▾

Forside > Tilskud > Tilskud til vand- og klimaprojekter > Klima-Lavbund

Klima-lavbund- og kvælstofvådområdeprojekter

Med denne ordning kan lodsejere, kommuner og fonde, som ønsker at udtage landbrugsjord til gavn for miljø, klima og natur, søge om tilskud til et klima-lavbund- eller kvælstofvådområdeprojekt

Vejledninger, data, lovstof mv.

I de nedenstående menuer kan du finde yderligere informationer om klima-lavbundsordningen og finde vejledninger, beregningsark, dokumentskabeloner, GIS-filer og links til gældende lovgivning mv.

— Vejledninger og skabeloner for projekter ansøgt i 2025 og efter

Her findes de vejledninger og dokumentskabeloner, der skal benyttes til projekter, der ansøges i perioden 2025-26.

Projekterne følger bekendtgørelsen [BEK nr 1528 af 04/12/2025](#)

Vejledninger

- [Vejledning til ansøgning og projektgennemførelse klima-lavbund- og kvælstofvådområder 2025](#)
- [Udbetalingsvejledning klima-lavbund - og kvælstofvådområder 2025](#)
- [Vejledning til ansøgning af klima-lavbund- og kvælstofvådområdeprojekter i MARS og selvbetjening](#)

Skabeloner

- [Fuldmagtsskabelon, v. 2025](#)
- [Regnskabsskabelon, v. 2025](#)
- [Budgetskabelon, v. 2025](#)

❖ Status på ordningen

- SGAV har modtaget 49 ansøgninger om klima-lavbund- og kvælstofvådområdeprojekter
- Med et samlet projektareal på 4.380 ha
- Der er ansøgt for 522 mio. kr. ud af de 679 mio. kr. i puljen

Snart åbner én samlet indgang

- ❖ En samlet ordning for klima-lavbundsprojekter og Vand- og klimaprojekter åbner i foråret 2026
- ❖ Kan søges af både kommuner og private
- ❖ Indtil ordningen åbner kan der søges om tilskud til forundersøgelser igennem Klima-lavbund- og kvælstofvådområdeprojekter

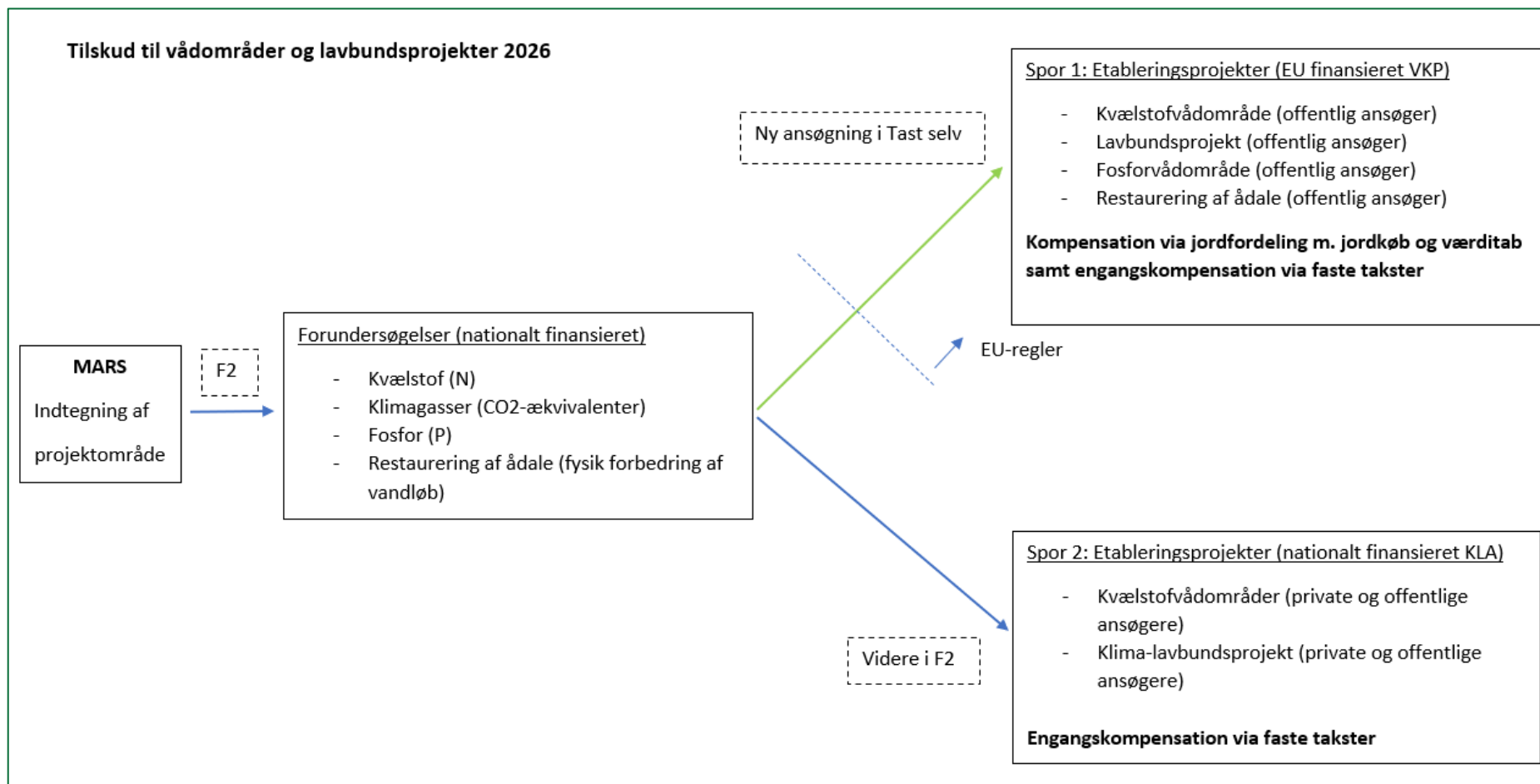
Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Tilskud til vådområder og lavbundsprojekter 2026

- Ny ordning med én indgang via MARS

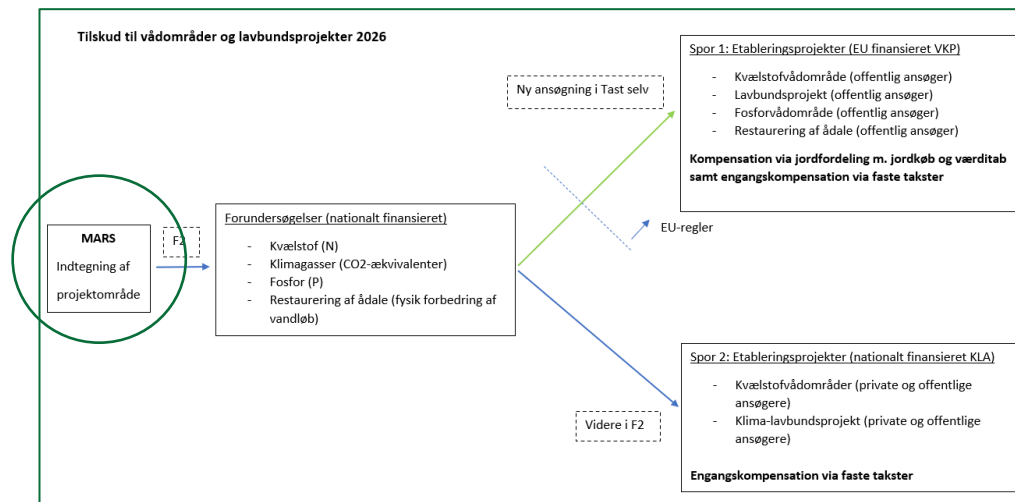
- Tilskud til vådområde- og lavbundsprojekter (VLP)
- Ny forenklet tilskudsordning, der erstatter de to tidligere ordninger (KLA og VKP)
- Åbner første gang for ansøgninger i april 2026 – myndigheder, private og fonde kan søge
- Tilskud til lavbundsprojekter, kvælstof- og fosforvådområder samt restaurering af ådale
- Projekterne forbedrer den lokale kvælstofretention og bidrager til klima- og vandmiljømål
- Projekter med høj effekt i forhold til pris og arealomfang
- Flere forenklinger og justeringer, der gør det lettere at søge og gennemføre projekter
 - Færre krav til ansøgning om forundersøgelser herunder om budget og tilbud
 - Mere fortløbende ansøgningsrunder
 - En samlet indgang i MARS
 - Forundersøgelser kan omhandle alle effekter
 - Understøtter mere parallelle projektfaser
 - Lettere overgang til etablering

Ny samlet ordning for vådområder og lavbundsprojekter

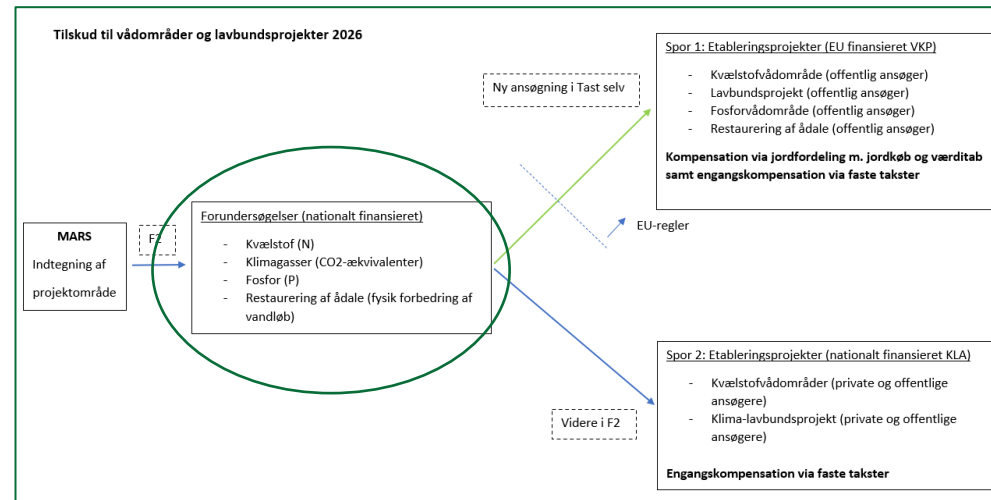
Indtegning i MARS

- MARS er det centrale system for screening af arealer, ansøgning om tilskud og statusopgørelse
- Alle projektområder skal indtegnes i MARS, dvs. alle typer af ansøgninger starter altid i MARS
- MARS viser overlap med udvalgte obs-punkter og potentialer for et projekt. Det er også overlapsanalysen i MARS, der viser:
 - Beliggenhed i deloplande med kvælstofindsatsbehov med mulighed for etablering af et kvælstofvådområdeprojekt
 - Beliggenhed på kulstofrige jorder med mulighed for etablering af et lavbundsprojekt

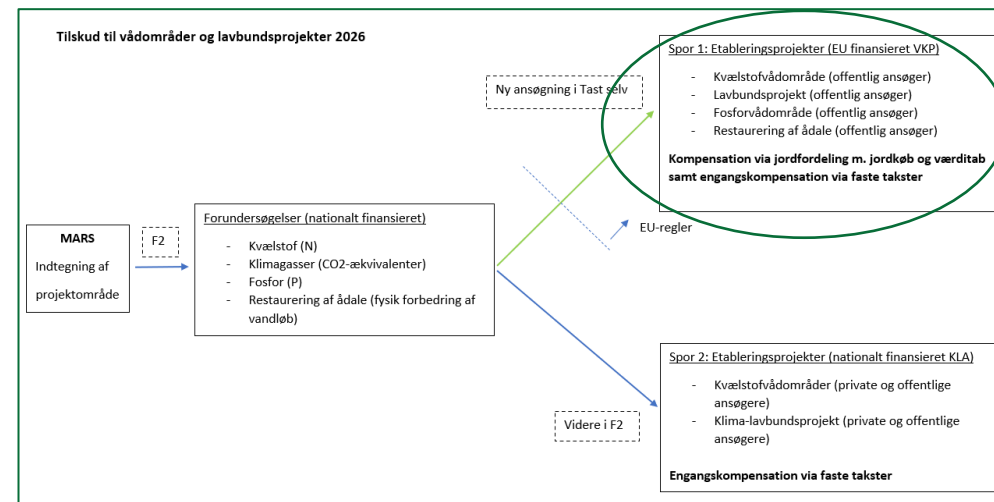
Forundersøgelsen

- Fra 2026 er der én mulighed for forundersøgelse, der efterfølgende kan resultere i et etableringsprojekt i enten spor 1 eller spor 2
- I forundersøgelsen kan der undersøges for flere typer af effekter i et projekt
- Ingen krav om detaljeret budget og indsendelse af tilbud
- Mulighed for detailprojektering
- SGAV kvalitetssikrer forundersøgelsen inden afslutning
- Ved tilsagn til forundersøgelse reserveres et beløb, der er beregnet ud fra projektområdets størrelse
- Udbetaling til faktisk afholdte og tilskudsberettigede udgifter
- Udgifter før ansøgning er indsendt dækkes ikke

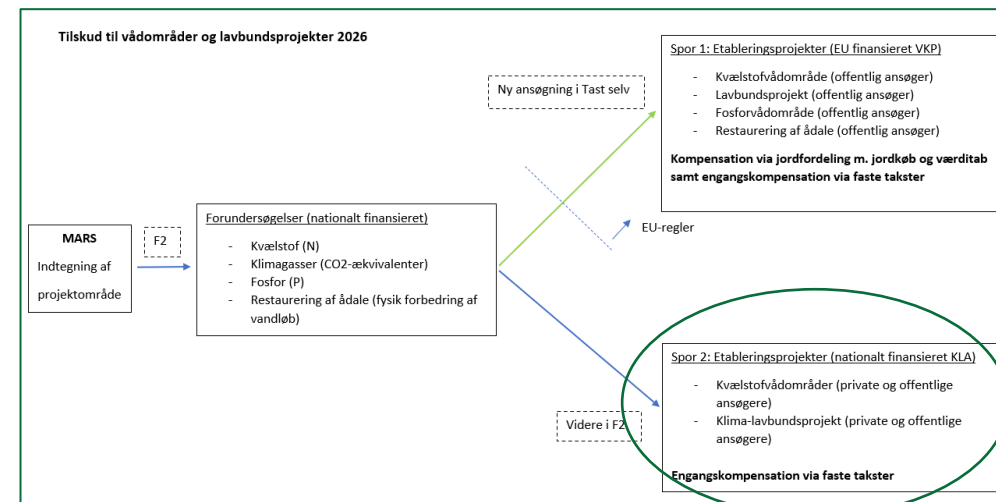
Etablering i spor 1 (EU-finansieret)

- Spor 1 er det EU-finansierede etableringsspor med følgende indsatser:
 - Kvælstofvådområdeprojekter
 - Lavbundsprojekter
 - Fosforvådområdeprojekter
 - Projekter om restaurering af ådale
- Ligner vand- og klimaprojekter fra 2024-2025
- Kun med offentlige ansøgere (kommuner og NST)
- Mulighed for jordfordeling (køb-salg) og værditabskompensation
- Krav om indsendelse af 2 tilbud i projektperioden

Etablering i spor 2 (nationalt finansieret)

- Spor 2 er det nationalt-finansierede etableringsspor med følgende indsatser:
 - Kvælstofvådområdeprojekter
 - Lavbundsprojekter
- Ligner klima-lavbundsprojekter fra 2025
- Ansøgerkreds: Offentlige, private og fonde
- Mulighed for engangskompensation (faste satser)

Oversigt med de 6 indsatser

	Tilskud til vådområder og lavbundprojekter					
	KLA-lavbundsprojekt	KLA- kvælstofvådområdeprojekt	VKP-lavbundsprojekt	VKP-kvælstofvådområdeprojekt	VKP-fosforvådområdeprojekt	VKP-ådalprojekt
Ansøger	Kommuner, private, fonde		Kommuner, NST	Kommuner, NST	Kommuner, NST	Kommuner
Formål (reduktion af ...)	Klimagasser	Kvælstof	Klimagasser, kvælstof og forbedring af natur	Kvælstof	Fosfor	God økologisk tilstand i vandområde, klimagasser, kvælstof og fosfor
Placering	Kulstofrige jorder (Kulstof2022)	Delopland med kvælstofindsatsbehov	Kulstofrige jorder (Kulstof2022)	Delopland med kvælstofindsatsbehov	Opstrøms sø med fosforindsatsbehov	Udpeget vandområde (vandløbsstrækning)
Projekttiltag	Genskabelse af naturlig hydrologi					
Omkostningseffektivitet	8.533 kr. pr. ton CO ₂ -ækvivalenter	1.700 kr. pr. kg kvælstof	20.000 kr. pr. ton CO ₂ -ækvivalenter	5.100 kr. pr. kg kvælstof	16.500 kr. pr. kg fosfor	1.200.000 kr. pr. km vandområde
Tilskudsprocent	100 pct.					
Type af kompensation	Engangskompensation		Jordfordeling (køb-salg), værditabs- og engangskompensation			
Tinglysning af deklaration	Ja, med restriktioner, herunder forbud mod gødskning, sprøjtning og omlægning					
Ansvarlig myndighed	Styrelsen for Grøn Arealomlægning					

Tilskud til minivådområder

Hvad er et minivådområde?

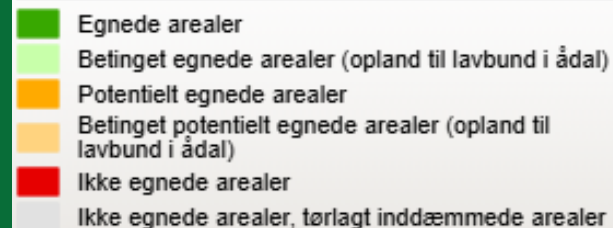
- Et teknisk anlæg som mindsker indholdet af nitrat og fosfor i drænvandet.
- *Kvælstofreduktion ~ 25 pct*
- *Fosforreduktion ~ 50 pct*
- Minivådområdet består af et sedimentationsbassin og vådområde med dybe og lave zoner.
- Drænoplandet afdræner til minivådområdet, der forbedrer den lokale kvælstofretention
- Et kollektivt virkemiddel, der bidrager til landbrugets grønne omstilling.

Hvem kan søge, og hvad er kravene?

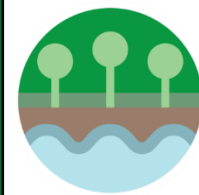
- Private: lodsejere eller forpagtere
- Placere minivådområdet på arealer, som er udpeget til egnet eller potentielt egnet
- Min. 20 ha drænopland, hvoraf min. 80 % er landbrugsareal
- Der skal være et kvælstofindsatsbehov i fjorden/kystvandet, som minivådområdet afvander til
- Effekt: min. 300 kg N pr. ha minivådområde

Minivådområdekort 2025, efter høring og frigivelse af arealer

Tilskuddet fastsættes efter standardomkostninger

Post	Grundpris (kr.)	Pris pr. m ² anlægsareal (kr.)
Samlet for obligatoriske anlægsdele	204.000	40
Udgifter til slutopmåling ved landinspektør (obligatorisk)	13.600	-
Etablering af pumpe, pumpebrønd og evt. reservoir	80.000	10
Etablering af plantedække på lavvandede zoner	3.300	1
Etablering af sti/kørefast areal	9.800	-
Konsulentudgifter til byggerådgivning	14.900	-
Andre udgifter til bl.a. myndighedstilladelser og gebyrer	7.000	-
Arkæologiske forundersøgelser	13.700	3

Udtagningskonsulenternes rolle

Udtagningskonsulenterne kan hjælpe fra idé til etablering med at:

- Planlægge og designe projektet
- Koordinere med kommunen
- Søge de nødvendige tilladelser
- Søge om frigivelse af arealer, hvis det er nødvendigt
- Håndtere ansøgningsprocessen
- Overdrage opgaven med at etablere projektet til entreprenøren

Ansøgningspulje, ansøgningsrunde og

Ansøgningsrunde i 2025/2026: 1. maj 2025 til 10. april 2026

Pulje på 264 mio. kr.

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Spørgsmål?

3. februar 2026

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Pause

Vi starter igen kl. 13.45

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Sammenhæng mellem udtagningsindsatsen og kvælstofregulering

3. februar 2026

Disposition

- Rammerne for sammenhængen mellem udtagningsindsatsen og kvælstofregulering
- Tilgang til opgørelse af udtagningsindsatsen, inkl. trappemodel for medtalt vådlægningsmodel i 2026
- Hvad kan jeg gøre som landbruger eller kommune for at påvirke reguleringen i 2027 og de efterfølgende år?

Sammenhængene er komplekse, men vi vil forsøge at forklare det så enkelt, som vi kan

Oversigt over ordninger i udtagningsindsatsen

Ordning (ansvarlig styrelse)	Indgår i opgørelse af udtagningsindsatsen	Arealer kan være omfattet af medtalt vådlægningseffekt i C-oplande	Bidrager med kvælstofeffekt	Bidrager med CO ₂ -effekt
Kvælstofvådområder (SGAV)	Ja	Ja	Ja (meget høj)	I nogle tilfælde
Små vådområder – ny (SGAV)	Ja	Ja	Ja (meget høj)	I nogle tilfælde
Kvælstofvådområder (NST)	Ja	Ja	Ja (meget høj)	I nogle tilfælde
Minivådområder (SGAV)	Ja	Nej	Ja (meget høj)	Nej
Skovrejsning (SGAV)	Ja	Nej	Ja (høj)	Ja
Lavbundsprojekter (SGAV)	Ja	Ja	Ja (høj)	Ja
Klima-lavbundsprojekter (SGAV)	Ja	Ja	Ja (høj)	Ja
Klima-lavbundsprojekter (NST)	Ja	Ja	Ja (høj)	Ja
Midlertidig ekstensivering (SGAV)	Ja	Ja	Ja	Nej
Permanent ekstensivering (SGAV)	Ja	Ja	Ja	Nej

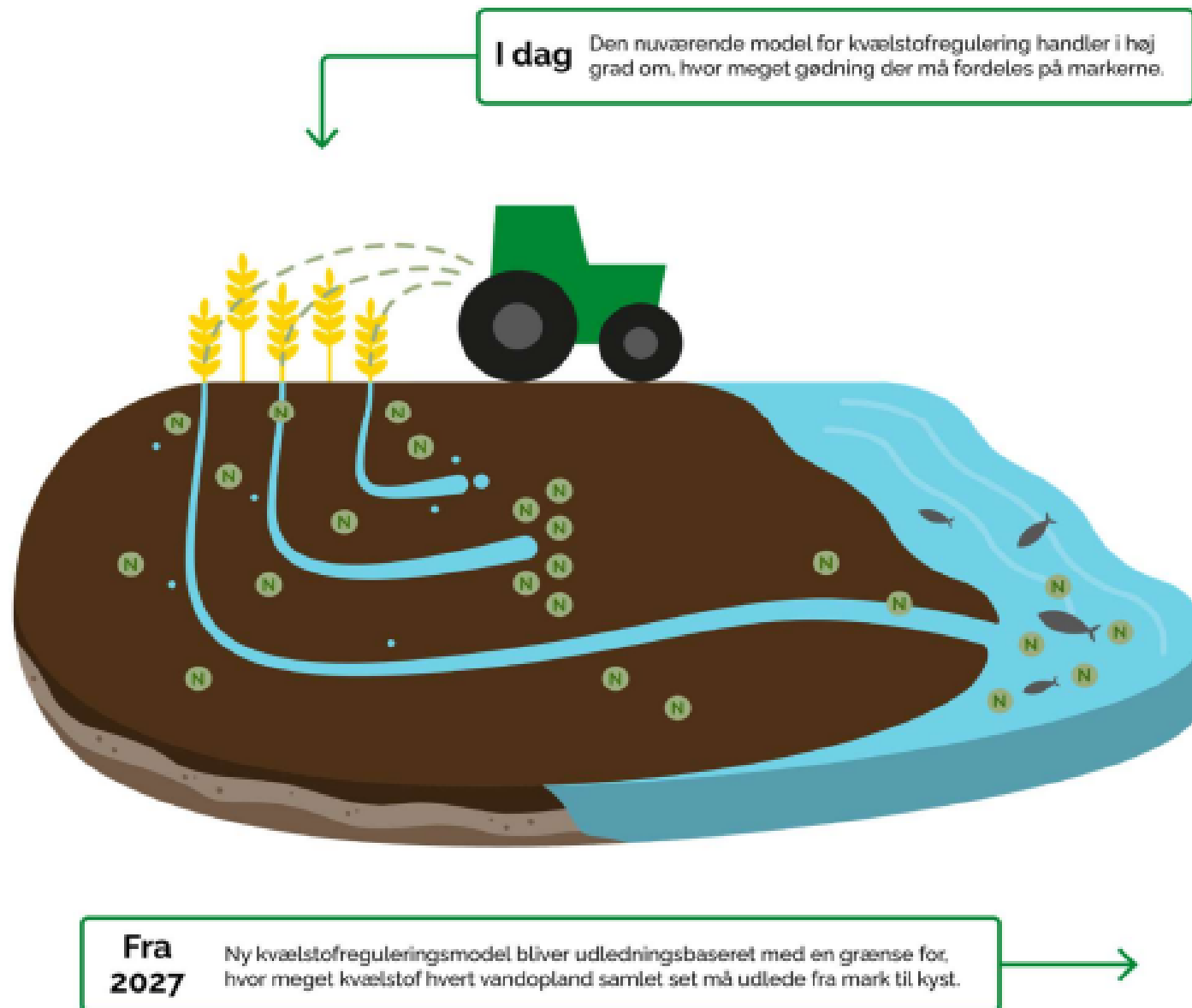
Rammerne er politisk bestemt og følger principperne:

- Ny kvælstofreguleringsmodel bliver udledningsbaseret
- Større sammenhæng mellem frivillig arealomlægning (udtagning) og reguleringstryk
 - Udtagning fører til mindre regulering, når et opland er nået i mål med den øgede kvælstofindsats
- 2026 er et overgangsrår
 - Særlige muligheder i 2026 for oplande, der er særligt udfordrede

Ny udledningsbaseret kvælstofreguleringsmodel fra 2027: fokus fra mark til vandmiljø

Den nye kvælstofreguleringsmodel ændrer fokus til kvælstofudledningen til vandmiljøet, fremfor mængden af gødning, som landbrugeren tildeler sine marker.

Byrdefordeling

Effekten af
udtagningsindsatsen tildeles
efter byrdefordelingsmodel:

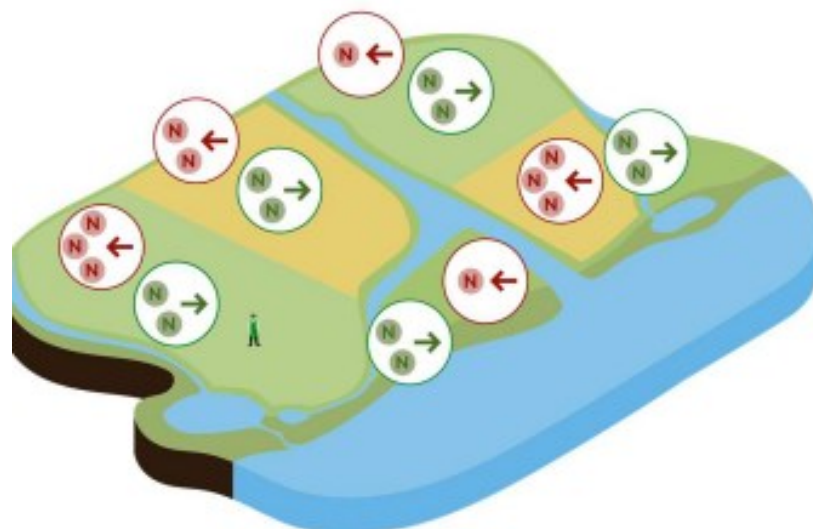
25 % lokal og 75 % opland

100 % opland over tid

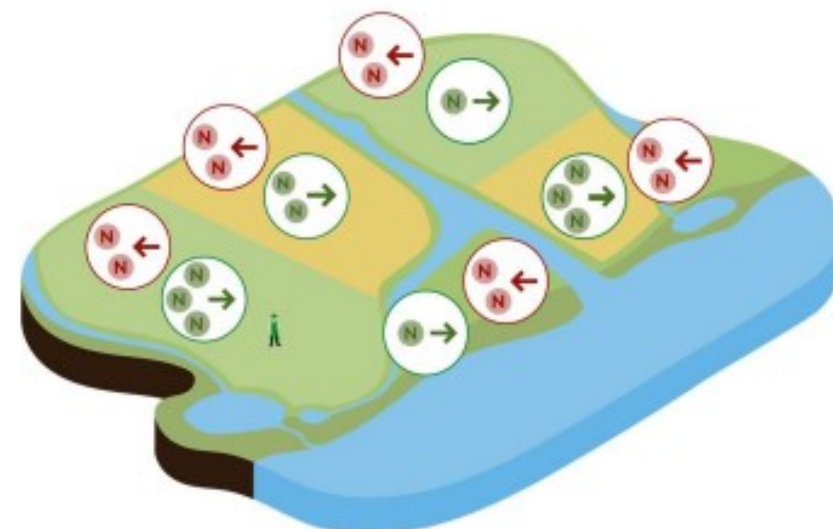
Lige store kvoter (flad model)

Landbrugerne får lige store kvoter pr. hektar. Pga. forskelle i jordens evne til at tilbageholde kvælstof medfører det, at nogle landbrugere skal reducere deres udledning mere og andre mindre for at overholde kvoten.

Forskellige kvoter (VISA-model)

Landbrugerne får forskellig størrelse kvoter pr. hektar. Tildelingen afspejler forskelle i jordens evne til at tilbageholde kvælstof, så kvotetildelingen muliggør omtrent samme dyrkning på alle arealer.

I hvert kystvandopland fordeles 25 pct. af kvoterne efter en flad model og 75 pct. efter en VISA-model.
I de kystvandoplande med mindst behov for reduktion af kvælstofudledningen vil fordelingen dog ske efter 100 pct. VISA-model.

Sammenhæng mellem udtagning og reguleringsmodel

Fordeling af udledningskvoter (regulering):

- Hvert kystvandopland får på et kort udmeldt grænser for, hvor meget kvælstof markerne i vandoplandet må udlede
- Grænserne omsættes til udledningskvoter, når landbrugerne indtegner deres marker
- Fordelingen af kvoterne skal tilskynde landbrugere til at tage sårbare jorder ud af drift og sikre, at landbrugere ikke bliver ramt unødigt hårdt

Bidrag fra udtagningsindsatsen kommer oplandet til gode: opgøres før udledningskvoterne

Tilgang til opgørelse af udtagningsindsatsen

- I foråret 2026 gør vi status på udtagningsindsatsen - den skal baseres på:
 1. Gennemført arealomlægning:
Minivådområder, lavbundsprojekter, vådområder mm.
 2. Udtagningsprojekter, der vurderes færdiggjort i 2027:
Lavbundsprojekter og vådområder
 3. Ansøgninger:
Midlertidig ekstensivering, permanent ekstensivering, minivådområder og skovrejsning
- De enkelte kystvandoplandes udledningsgrænse fastlægges på baggrund af denne. Vi forventer, at opføre effekten af udtagningsindsatsen i april-maj.

Vi kommunikerer om tidspunkt for opgørelsen snarest

Kategorisering af oplandenes kvælstofindsatsbehov

- I 2026 kategoriserer vi oplandenes kvælstofindsatsbehov
- Opgørelsen af udtagningsindsatsen har betydning for kategoriseringen
 - Vi opdaterer oplandskategorierne forud for udmelding af de endelige udledningskvoter i september
 - Indtil da, arbejder vi efter en foreløbig kategorisering
- Vi opdeler kategorierne efter:
 - Oplande, der kan nå i mål alene med udtagningsindsatsen *eller* en kombination af udtagningsindsatsen og regulering
 - Oplande, der er særligt udfordrede- og akutområder, hvor der er et restindsatsbehov efter kvælstofregulering til braklægningspunktet
 - Engangsmulighed i 2026: tidlig medtælling af vådlægningseffekt ved ekstensiveringstidspunktet ved samtidig opfyldelse af forudsætninger for trappemodellen.

Trappemodellen: Medtælling af vådlægningseffekt

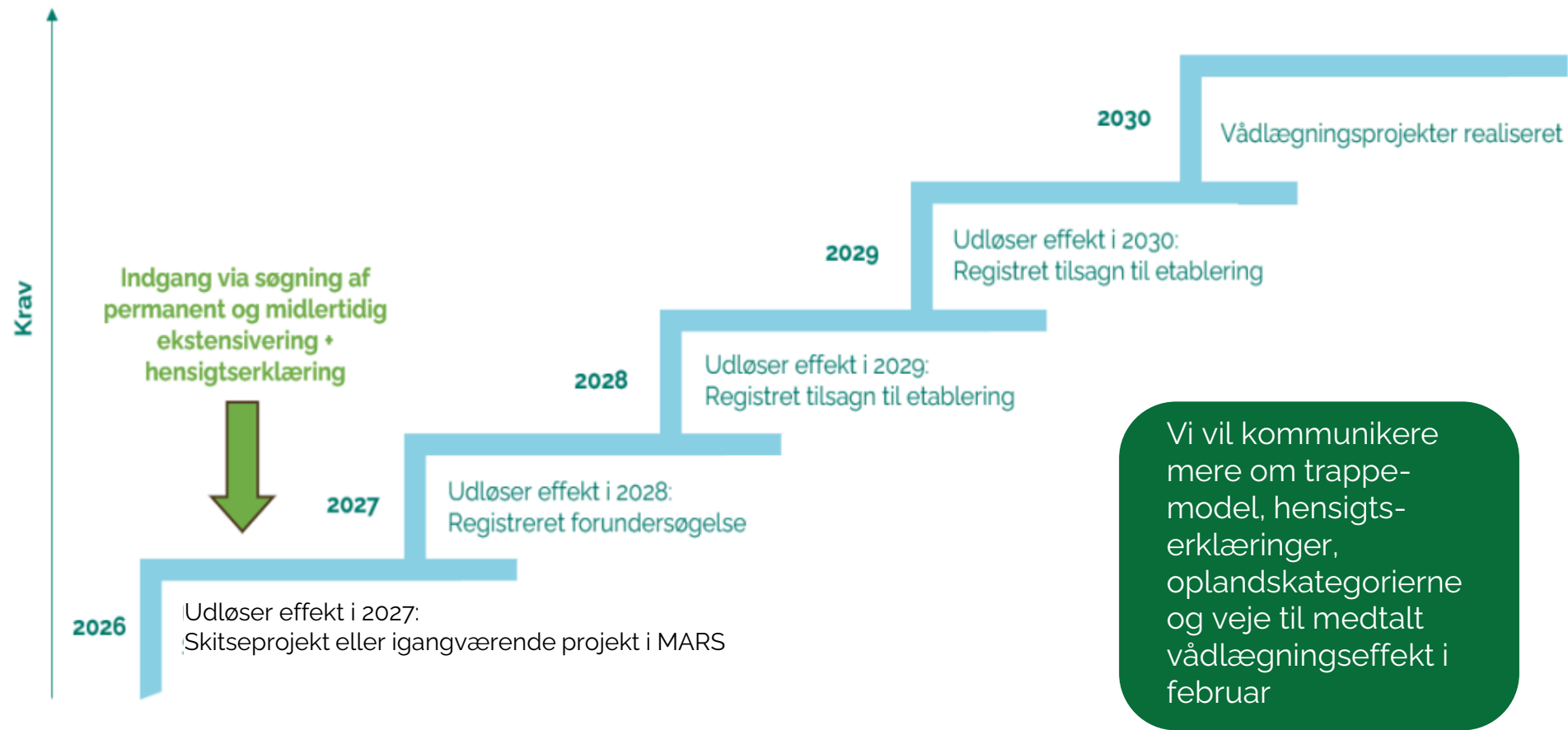
- Engangsmulighed i 2026

- Gælder særligt udfordrede- og akutområder
 - Tidlig medtælling af vådlægningseffekt forudsætter skitseprojekt eller igangværende projekt* i MARS
 - Kombineret med permanent ekstensivering eller midlertidig ekstensivering (inkl. hensigtserklæring)
 - Og kontinuerlig fremdrift i vådlægningsprojektet frem mod 2030
- Et areal skal være ekstensiveret hele vejen

* 'Skitseprojekter' er en del af de lokale treparters omlægningsplaner. 'Igangværende projekt' kan være forundersøgelse eller etablering til vådområde- eller lavbundsprojekt. De kan ses via MARS på mars.sgav.dk

Vi kommunikerer mere i februar-marts.

Trappemodellen: Medtælling af vådlægningseffekt

An aerial photograph of a coastal landscape. In the foreground, a large, dark blue body of water (likely a fjord or bay) dominates the left side. To the right, there are green and brown agricultural fields, some with small ponds or wetlands. In the distance, a town or city is visible on a peninsula, surrounded by more water and greenery. The sky is blue with scattered white clouds. A white, wavy line graphic starts from the right side of the text and extends towards the bottom right corner of the image.

Hvad kan jeg gøre som landbruger for
at påvirke reguleringen i 2027 og de
efterfølgende år?

Muligheder i forhold til udtagningsprojekter

- Landbrugerens handlemuligheder i forhold til konkrete udtagningsprojekter:
 1. Indgå aftale om værditabskompensation eller sælge arealet til staten
 2. Ansøge om et minivådområde- eller skovrejsningsprojekt
 3. Ansøge om permanent ekstensivering
- I alle disse tilfælde vil vi regne en kvælstofeffekt med i grundlaget for reguleringen i 2027

Hvad kan du som landbruger gøre, hvis dit areal ikke er omfattet af et igangværende projekt?

- Landbrugerens øvrige handlerum

- Ansøge om permanent eller midlertidig ekstensivering til et areal

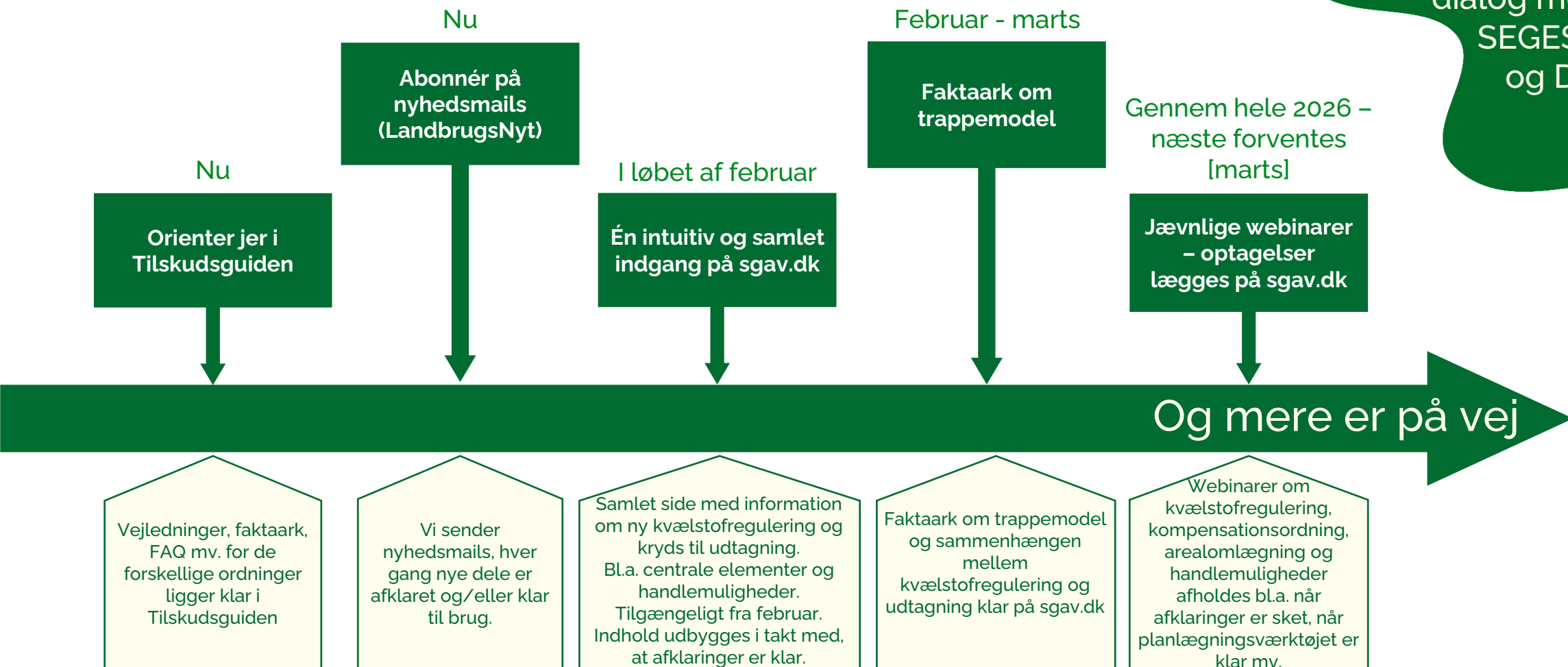
- Og samtidigt indsende en hensigtserklæring i MARS sammen med ansøgning om midlertidig ekstensivering, hvis arealet indgår i et skitseprojekt eller igangværende vådområdeprojekt og lade arealet være ekstensiveret frem til vådlægning

- Vi regner medtalt vådlægningseffekt af arealet ind i grundlaget i reguleringen fra 2027, hvis det er i et særligt udfordret- eller akutområde

- Hvis et relevant areal *ikke* er en del af et skitseprojekt eller et igangværende vådområdeprojekt, kan du opfordre din kommune til at starte et projekt op – eller selv søge om tilskud til et projekt. Du kan få hjælp til dette af din lokale udtagningskonsulent

Få mere information

Vi inddrager vores brugerpanel med landbrugere og konsulenter, og vi prioriterer den direkte dialog med L&F, SEGES, KL og DN.

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Tak for opmærksomheden – spørgsmål?

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Hensigtserklæringer i MARS

v/ Bettina Helle Jensen, Kontorchef, Tilskud – Vand & Natur

30. januar 2026

Medtælling af kvælstofeffekt i opgørelsen af markregulering

I de særligt udfordrede områder og akutområder kan den fulde kvælstofeffekt af et højeffektivt projekt blive medtalt, såfremt jorden er ekstensiveret, og lodsejeren har forpligtet sig til at deltage i et udtagningsprojekt.

Engangsmulighed ved opgørelsen af arealomlægningsindsatsen i medio 2026.

Vådlægningseffekten af det højeffektive projekt vil blive medtalt i opgørelsen af markreguleringen fra 2027 til 2030, hvis jorden er **ekstensiveret**, og lodsejeren har **forpligtet sig til at deltage i et vådlægningsprojekt** og **følger en bindende proces** for projektet.

Det er en forudsætning, at **ansøgere af Midlertidig Ekstensivering afgiver en hensigtserklæring** om, at arealet skal indgå i et vådlægningsprojekt.

Hensigtserklæringer

- Hensigtserklæringer skal indsendes til SGAV via [MARS.sgav.dk](https://mars.sgav.dk).
- Her kan du se alle arealer, hvor der er søgt midlertidig ekstensivering.
- Der oprettes én hensigtserklæring per midlertidig ekstensiveringsareal.

Sådan indsender du en hensigtserklæring

1. Gå til MARS.sgav.dk

- a. Vælg modulet "Hensigtserklæringer"
- b. Log ind med mitID.

2. Find dit midlertidig ekstensiverings-areal på kortet

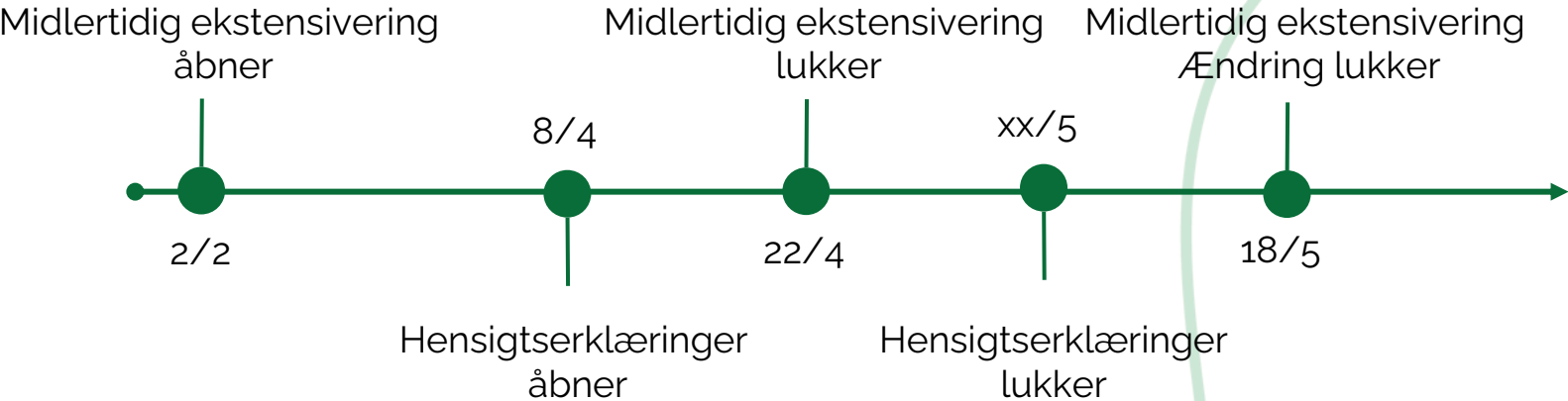
- a. Panorér på kortet eller søg på adresse.
- b. Klik på dit midlertidig ekstensiverings-areal.
- c. Vælg "Opret hensigtserklæring"

3. Indsend hensigtserklæring

- Du kommer videre til en selvbetjeningsløsning
- a. Log ind med mitID igen.
 - b. Afkryds hensigtserklæring.
 - c. Klik indsend.

*Dette er en procesbeskrivelse.
Ordlyden i den digitale løsning kan være anderledes.*

Foreløbig tidsplan

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Spørgsmål?

3. februar 2026

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Opsamling på spørgsmål fra blok 2
